ПОВОДОМ ИСТУПА НИКОЛЕ КАЛИНИЋА, ИЗВОЂАЧА КОШАРКАШКИХ РАДОВА У ИСТАНБУЛСКОМ „ФЕНЕРБАХЧЕУ”

Част и брука живе довека

Е, мој Калинићу! Ниси ти Никола, него Нипола. О ономе за шта те је „баш брига” није требало ни да лапрдаш. О таквим затуцаностима и глупостима какве су народ, држава, историја, слобода, јунаштво, вера, жртва, светиње, преци. Није требало да се петљаш у нешто где нико на тебе и не рачуна. На тебе и такве као што си ти. Требало је да нађеш неки други начин да се додвориш газдама. Чак су и несрећни *чочеци* то чинили умесније него ти. Али, кад си већ тако запуцао у своје, мораћу да ти кажем понешто, чувајући твој образ као што си и ти чувао наш

Пише: Дејан Булајић

Можда би требало прећутати све оно што си рекао о народу и земљи које можда сматраш својим. Можда...

Не би било први пут. Чак, напротив. То је већ постала уобичајена пракса. Ћутати пред онима који се нимало не устручавају када руже свој народ, нарочито пред туђима. Изгледа да вам се осладило. Баш је укусно издићи се на висину изнад простог пука и дати на вољу сопственом презиру. Теби издизање тог типа баш и није потребно јер си, Богу хвала, израстао, па и без снажног одраза можеш да пребројаваш темена бесловесног света.

Кажем, можда би требало прећутати, мада...

Мало нам се смучило то што нас од прљавштине коју, како кажете, носимо по традицији, чистите силом сопствене пљувачке, а никако да нас очистите. Као да увек оставите још мало, да би могли поново да пљунете.

Као што видиш, Калинићу, често говорим у множини, што значи да си заслужио придруживање широком клубу самопорикача (то је нови израз у српском језику који обједињује оне који уживају у самопорицању и нарикаче). Вероватно ти то импонује, јер је друштво на гласу, све глумац, писац, музичар, до академика, професора, новинара, уз силесију аналитичара, а ево и понеког спортисте.

Све што бих, дакле, рекао односи се и на њих, мада не баш све, јер много тога што си до сада учинио заслужује похвале, које си уосталом већ добијао. Ти си момак који добро функционише у добрим тимовима, али изгледа да проблеме имаш када се одлучиш за соло креације.

КИКОТАЊЕ НАД СВЕТИЊАМА

Дакле, да ти кажем понешто, чувајући ти образ као што си и ти наш.

Ако те је већ баш брига, Калинићу, за ближу и даљу историју твог народа, онда би о томе требало да ћутиш, јер у супротном можеш да повредиш или увредиш оне којима је прошлост веома битна. Историја није само оно што се догађа теби или неком твом, већ свима у одређеном времену и простору, са аршинима који никада и ни према коме нису исти. Однос према томе утврђују емоције, а оне стасавају на темељу васпитања, одрастања, зрелости, саосећања, разумевања...

На истој страници историје, поред себе равнодушног, пронаћи ћеш оне које та историја пече, због себе и других. Можеш то да не осећаш, али мораш то да знаш, јер се та поука не стиче у школи, већ простим чином живота са другима.

Стога не смеш својој разиграној самоуверености (која, признајем, спортисти добро пристаје, али само на терену) да дајеш на вољу толико да се изједначи са охолошћу. Охолост је друго лице глупости и дивно пристаје онима који себе сматрају бољим од других.

Такви се лако забораве и онда...

Немој тако лако брисати последњих десет, двадесет и више српских година. Нису само твоје. У њих су стале многе српске приче, несреће, туге, муке. А њих не ваља заборавити, јер умеју да се понове.

У њих су стале и многе српске победе, прави бисери витештва и бодрог духа, али у времену у којем неко, у наше име, прихвата улогу губитника, криваца и покајника, који треба још много да учине да би се допали хладном суду наших непријатеља, приче о нашим победама нису корисне.

Немој окретати главу пред туђим сузама, које су пратиле те године. Неке теку дуго, у тишини и без јецаја. Ако их не видиш, не значи да их нема. Када би умео да препознаш лица, знао би која су орошена таквим сузама.

Пошто слутим презрив осмех на твом лицу, опомињем те, немој се, Калинићу, подсмевати причи о томе. Није то патетика. Много је скупља него што мислиш. То је прича о народу који не разумеш, о времену, суду, трпљењу, жртвама.

Немој се кикотати пред светињама, а читава наша историја, са многим поразима, издајама, чемером и победама, једна је велика светиња. Многи су за њу дали све што су имали и није им било жао, јер живот без светиње је као раскршће без путоказа.

ПОНОСАН НА ЗАБОРАВ

Да ли знаш зашто митологију споре малим народима? Зато што она прославља оно што такви народи не чекају да добију од других – храброст, поштење, част, оданост... А на томе, као што видиш, није препоручљиво васпитавати мале народе, да би их лакше уклопили у колоније савременог света.

Не гнушај се памћења. Мало је тога тако стрпљиво и упорно као памћење. Уме оно да сачека и оне који се диче заборавом и да се са њима на крају сретне, али без опроштаја.

Не суди лако онима који су слободом мерили смисао свог живота. Није то само српска тековина. На њој су одрастали и многи други народи, којима се данас не суди због тога што се још увек сећају тих страница своје историје.

И када одеш међу њих, Калинићу, не питај их шта мисле о Србима. Прво, зато што је потпуно небитно шта они о нама мисле, а друго, зато што ни о себи и својим границама

не знају много. Не због тога што им је толико добро, па их опште теме не занимају, већ зато што су лоше образовани. Ако опет, диљем Европе, наиђеш на људе који на помен Срба мисле да их питаш за Сибир, знај да си наишао на неког себи сличног и клони га се. Његови су одговори потпуно небитни.

Они који о Србима много знају теби неће посветити своје време, јер си и без њиховог труда сам изгубио представу о свом идентитету. Штета! Од њих би могао чути шта се то и због чега догађа Србима и коме то сметамо на својој земљи на Балкану. Убеђен сам да би од таквих људи, колико год да нам о глави раде, могао чути више доброг о Србима, него што и сам о нама мислиш. У питању је свест о дораслим противницима, а међу њима, поврх свих страсти, увек има и искреног уважавања. За разлику од тебе и теби сличних, они нас добро познају и не заборављају и наше добре стране.

Не зови нас у Турску да бисмо упознали савремени свет који је лишен терета славне прошлости. Они заиста о Косовском боју мало или готово ништа не знају. За њих је то само једна у низу битака, а за нас степеник ка небу. Да им није лоших ТВ сапуница, не би знали много ни о славном Сулејману, ни зашто је леђима звизнуо о ледину пред бечким зидинама. О Мехмед Паши, који га је мртвог шетао кроз војску, да и не говоримо.

МОРАЋЕШ ДА ПОРАСТЕШ

Саветујем ти, међутим, Калинићу, да урадиш другу ствар. Упитај било ког просечног Турчина шта ти може рећи о геноциду над Јерменима, пре више од стотину година. Упитај их шта ти могу рећи о погрому хришћана пре нешто више од пола века. Сећају ли се колико је Гркиња тада силовано, а колико њихових мужева на силу обрезано, а потом сви заједно протерани? Коначно, питај их шта мисле о једном легитимном и бројном народу, какав су Курди, а коме они не дају да буде свој на своме. Питај их да би чуо како на то одговара народ који подједнако држи и до своје части и до својих зулума! Тек после тога, сиђи низ обалу да се нагледаш туристичких атракција и њихове пословичне трговачке умешности.

Ако те већ занима српска историја из турског огледала, потражи неког добро обавештеног чиновника да ти објасни феномен зелене трансферзале и да ти рашчлани смисао „историјског права" Турске на већи део Балкана и зашто од тога не одустају. Можда ти понешто буде јасније, јер је очигледно да оно што ти је пред носом углавном не препознајеш у правом облику.

Зато си морао, Калинићу, сав радознао, да побегнеш из затуцане Србије и да о српским заблудама упиташ оне који су у то време састављали енциклопедију мржње. Да ли ти је познато да је хистерија која је широм Европе, а и једног дела света, трајала према твом народу тих деведесетих, данас предмет изучавања на престижним светским психијатријским установама, као феномен који је вишеструко надмашио пропаганду мржње у фашистичкој Немачкој?

Мораћеш мало више да порастеш да би том мозаику додао један свој каменчић, у одбрану тог ничим изазваног света, који је иначе, кроз историју, на свим меридијанима сејао плодове љубави. Колико би само о томе могли да кажу Кинези, Индијци, Абориџини, Индијанци, јужноамерички народи, Африканци...?! Мислиш ли да сви они, баш као и ми, уображавају трагедију својих искустава са Англосаксонцима и братским им народима Европе? Мислиш да су заборавили?

Али да не идемо толико далеко, колико год да си ти, Калинићу, дорастао промишљањима о томе. Да те вратимо на „твој терен". Ако којим случајем, путујући, сав импресиониран наиђеш на Турке који су рођени широм Европе, упитај их ко су и шта су? Можда ти буде од користи да од њих чујеш где им је права отаџбина и шта сматрају за свој завичај. За њих је Европа џамија без минарета, чијем ће подизању они дати свој допринос и на томе су захвални Богу. Тако то доживљавају они који знају ко су и шта су, и није им потребан нико са стране да им суфлира о њиховој историји, а посебно не о томе шта од њих очекује савремени свет.

ДАЋЕМО ИМ ТЕБЕ

Њих је баш брига да ли некоме смета што не желе да мењају своје за нешто туђе. Зато и не дају своје.

Зато ни ми нећемо дати своје. Колико год Вама самопорикачима то смета.

Даћемо нешто друго. На пример, даћемо тебе и теби сличне. Даћемо чаршију која заудара на ваше кораке. Даћемо Круг „двојке" са пикслама другосрбијанских опушака. Даћемо сав Београд ако вас толико има и читав пашалук са његовим именом. Али Косово НЕЋЕМО дати! Колико год да вам се то не свиђа, све заједно са оним који је Косово обећао онима што су га на власт довели.

И да знаш... нећу ти рећи зашто га нећемо дати, јер те је баш брига за њега. А и да није тако, тешко да би ти разумео о чему говорим. Зато, у одбрани Косова, на тебе нико ни не рачуна.

Један велики човек у нашој историји (нећу ти рећи ко је у питању, јер те је вероватно и за њега баш брига) написао је да се свако роди да по једном умре, а да част и брука живе довијека. Штета је што не разумеш потпуни смисао части, иако си борац по карактеру, а према бруци си, видим, потпуно равнодушан.

Ти си само један од многих који се не уклапају у традиционалну шему вредности свога народа. Зато сте је прогласили за превазиђену. У замену, понудили сте нам не тако захтевну варијанту – своју скалу вредности на којој се компромис по сваку цену и без обзира на последице, веома високо котира. У томе ћеш имати неограничену подршку „савременог света растерећеног рефлекса прошлости". Такви умеју да цене балканску спремност за ректални алпинизам, којем је другосрбијанска елита још како дорасла.

Убеђени сте да је ово ваше време, у чему и не грешите, али сте свесни да истиче.

Штета је што си се тако глупо легитимисао и при том нашао за сходно да све поновиш још

жустрије, као да си се забринуо да нисмо добро чули. Речи ти нису савезник. Ти си ипак репрезентативац, при том веома користан, кога би људи радо наградили аплаузом. Искрено се надам да ће ти и даље аплаудирати, ако не због тебе, оно бар због тима који заслужује подршку.

Боље је ћутати, Калинићу, али, као што видиш, то је врлина којој многи од нас нису дорасли.

И коначно, немој ми замерити што те не ословљавам именом.

Ти га заправо и немаш.

Ниси ти Никола.

Ти си Нипола.

Мој, Калинићу. **<**

Објављено: уторак, 12. март 2019, 18:38